

پیش‌بینی شادکامی براساس تمایز یافتنی خود با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران
دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران

شقایق وحیدی
علیرضا آقایوسفی
همون نامور

دربافت: ۱۴۰۰/۰۲/۲۰

پذیرش:

۱۴۰۰/۰۴/۲۸

ایمیل نویسنده مسئول:

Aghayousefi@pnu.ac.ir

فصلنامه علمی پژوهشی خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>
دوره ۲ | شماره ۲ پیاپی ۶ | ۱۴۰۰
تایپستان

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل ذیرو استناد کنید:
دروون متن: (وحیدی، آقایوسفی و نامور، ۱۴۰۰)

در فهرست منابع:
وحیدی، شقایق، آقایوسفی، علیرضا، و نامور، هومن. (۱۴۰۰). پیش‌بینی شادکامی براساس تمایز یافتنی خود با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه. *فصلنامه خانواده درمانی کاربردی*, ۲(۶)، ۴۷۹-۴۶۰.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی شادکامی براساس تمایز یافتنی خویشتن در افراد فربه با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه بود. **روش پژوهش**: روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی است؛ جامعه آماری پژوهش حاضر شامل افراد مبتلا به چاقی مراجعت‌کننده به مراکز مشاوره و روانشناسی منطقه ۱ شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. پژوهش شامل ۲۱۰ نفر از جامعه مذکور بود که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس، انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه شادکامی آکسفورد (آرگایل و لو، ۱۹۹۰) پرسشنامه تمایز یافتنی خود (اسکورون و فریدلندر، ۱۹۹۸)، پرسشنامه سبک‌های مقابله‌ای (اندلر و پارکر، ۱۹۹۰) به دست آمد. داده‌های جمع اوری شده با استفاده از روش الگوی معادلات ساختاری و نرم افزارهای آموس نسخه ۲۲ داده‌ها تحلیل شد. **یافته‌ها**: سبک‌های مقابله‌ای ($P < 0.001$; $B = 0.002$) در رابطه بین شادکامی و تمایز یافتنی خویشتن در افراد فربه نقش میانجی دارند ضرایب به دست آمده حاصل از تحلیل مسیر حاکی از معناداری روابط بود ($P < 0.05$). **نتیجه‌گیری**: الگو شادکامی براساس تمایز یافتنی خویشتن در افراد فربه با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای دارای برآش بود. پیشنهاد می‌شود نسبت به تربیت متخصص توسط سازمان‌های مربوطه در زمینه بهبود شادکامی، تمایز یافتنی، و سبک‌های مقابله‌ای در افراد فربه برنامه ریزی صورت گیرد.

کلیدواژه‌ها: شادکامی، تمایز یافتنی، سبک‌های مقابله‌ای، چاقی

مقدمه

مساله چاقی که امروزه به صورت یکی از مشکلات اساسی زندگی انسان قرن بیست و یکم درآمده است دارای سابقه تاریخی بالغ بر بیست هزار سال می‌باشد که بخش قابل توجهی از افراد کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه را در بر گرفته است (بری، کیم، واپلینگ و فدراسیون جهانی چاقی^۱، ۲۰۱۷). سازمان بهداشت جهانی اضافه وزن و چاقی را به این صورت تعریف کرده است که تجمع غیر طبیعی و بیش از حد چربی که سلامتی را به مخاطره می‌اندازد (هالز، کارول، فرایار و اوگدن، ۲۰۱۷). در متن بازنگری شده چهارمین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی چاقی و اضافه وزن به تجمع زیاد چربی در بدن اطلاق می‌شود که به عنوان مهمترین عارضه تغذیه‌ای و یک معضل اجتماعی در سطح جهان یاد می‌شود (وارد، بلیچ، کرادوک، بارت، گیلز و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین، فریه اصطلاحی است برای اشاره به افرادی است که به حدی اضافه وزن دارند که زندگی شان مستقیماً در نتیجه چاقی بیش از اندازه کوتاه می‌شود. نخستین گام در تعریف و ارزیابی چاقی و فربه طبقه بندی آن بر اساس نمایه توده بدنی است که از تقسیم وزن بر محدود قدر به دست می‌آید. بر این اساس افراد دارای توده بدنی بیش از ۲۵ مبتلا به اضافه وزن در نظر گرفته می‌شوند (فلگال، کروسزون، کارول، فرایل و اوگدن، ۲۰۱۶).

شادکامی به عنوان یکی از زمینه‌های روانشناسی مثبت طی یک دهه اخیر جایگاه ویژه‌ای در حوزه سلامت روان، روانشناسی تحول و روان‌شناسی خانواده به خود اختصاص داده است (هوئر، ۲۰۱۸). شادکامی از موضوعات اصلی روانشناسی مثبت است و ارتباطی قوی بین شادکامی با سلامت روان وجود دارد. شادکامی به عنوان یکی از مهم ترین نیازهای روانی، نه تنها تأثیرات عمده‌ای بر شکل گیری شخصیت و زندگی انسان دارد، بلکه اهمیت زیادی در سلامت روانی و مقابله با مشکلات دنیای امروز دارد. شادکامی احساس بهزیستی درونی است که افراد را برای سود بردن از تفکرات، هوش، خود آگاهی، حس مشترک و ارزش‌های معنوی توانمند می‌کند و می‌تواند متغیر بسیار مهمی در کیفیت زندگی افراد سالم‌مند باشد، به همین دلیل شناسایی متغیرهای مرتبط با شادکامی می‌تواند اهمیت شایانی داشته باشند افراد فریه به دلیل مشکلات در بعد هیجانی، شادکامی نیز تحت تأثیر قرار گرفته و کاهش می‌یابد. از سویی دیگر، درد و رنج حاصل از بیماری، نگرانی از قضاوی دیگران، ترس از تنها‌یابی، عوارض حاصل از درمان، کاهش میزان عملکرد، اختلال در تصویر ذهنی، مشکلات جنسی، از جمله عواملی هستند که بهداشت روانی افراد فریه را دچار اختلال می‌سازد و شادکامی این افراد به خطر می‌افتد (تاملینسون، کیفیتزر، راوانا و لوملی، ۲۰۱۷).

تمایزیافتگی^۲ مهم ترین مفهوم نظریه سیستم های خانواده بوئن است. هسته بنیادی دیدگاه بوئن مفهوم "تمایز خود" است که در این نگره توانائی ایجاد تعادل در دو سطح درون روانی و فرا روانی (بین فردی) تعریف می‌شود. زیربنای نظری همه مفاهیم این است که همیشه نوعی اضطراب مزمن در زندگی وجود دارد این اضطراب مزمن به عنوان جزء لاینفک زندگی همیشه و در همه موقعیت‌ها وجود دارد (دوバ و همکاران، ۲۰۱۸). تمایزیافتگی با کیفیت زندگی رابطه دارد. به سخن دیگر هر اندازه تمایزیافتگی بالا باشد کیفیت

1. World Obesity Federation
2. Differentiation

زندگی هم افزایش می یابد (کیم و یونگ، ۲۰۱۵). افراد تمایز یافته برای تجربه عواطف عمیق احساس آزادی می کنند و دارای قابلیت نظم بخشی به هیجانات هستند. آن ها قادرند افکار شخصی خود را شناسایی و ابراز کنند. افرادی که به کامل ترین سطح تمایز می رساند مرزبندی خود تعریف شده ای دارند در حالی که افراد تمایز نیافته از نظر هیجانی، مشکلات روان شناختی بی شماری را تجربه می کنند (کابر-سانچز و فریدلندر، ۲۰۱۷).

همچنین، علم روانشناسی در حوزه های مختلف از جمله روان شناسی اجتماعی و سلامت اهمیت زیادی برای نقش سبک های مقابله ای در نظر می گیرد. به صورتی که مطالعه سبک های مقابله ای گسترده ترین موضوع مطالعاتی در روان شناسی معاصر و یکی از مهم ترین عوامل روانی اجتماعی است که رابط بین فشار و بیماری های روانی است. راهبردهای مقابله ای عبارت از روش های مدیریت موقعیت ها و مقابله با رویدادهای زندگی می باشد. راهبردهای مقابله ای را روش تغییر موقعیت ها و یا تفسیر موقعیت ها می دانند. نمی توان گفت که راهبردهای مقابله ای خوب یا بد وجود دارد. هر کدام از راهبردهای مقابله ای در موقعیت ها و شرایط خاص به عنوان روش مبارزه با مسائل و مشکلات به کار می روند به طوری که ممکن است هر کدام از این راهبردها حالت سازنده و یا غیر سازنده داشته باشند (فریر، فراداس، وال، نونز و والجو، ۲۰۱۶). توجه به ظاهر در چارچوب اجتماعی، امری بهنجار پسندیده و حتی در حد متعادل نشان دهنده سلامت روانی است، اما در جوامع امروزی به علت تاکید بیش از حد بر زیبایی این توجه شکل افراطی به خود گرفته است. به گونه ای که تقریباً هر کس حداقل یک بار در زندگی احساس شرم و نارضایتی از ظاهر خود داشته اند و این امر مختص قشر خاص طبقه اجتماعی و سطح تحصیلات خاصی نمی شود (تیگمن و اسلاتر، ۲۰۱۷). دامنه تصویر بدنه و نگرانی در مورد آن مشغله ذهنی بسیاری از افراد می باشد و روزانه زمان و هزینه ای زیادی صرف تغییرات ظاهری در بدن می کنند و دوست دارند در ارزیابی خود از تصویر بدنه لاغرتر و از لحاظ چهره و صورت ارزشیابی مطلوبی کسب کنند. مطالعات نیز نشان دادند میل به لاغری در بین افراد از ۶ سالگی وجود دارد. اختلال در تصویر بدنه می تواند منجر به مسائلی نظیر کم اشتهاهی، پراشتهایی روانی، تغییر متعادل وزن، اختلال در خواب، فقدان نیرو، سرزنش خود و احساس گناه بدون دلیل گردد که همگی نشانگان اختلال در بهزیستی روان شناختی می باشد. این اختلالات زمانی که جامعه و زنان بر تناسب اندام و لاغری تاکید کنند افزایش می یابد. این تاکیدات جامعه بر تناسب اندام موجب کاهش شادکامی افراد می شود (والکر، ریل و گرینلیف، ۲۰۱۵).

با توجه به حساسیت های افراد فربه و کمبود توجه اطرافیان به این دوره، بررسی و انجام پژوهش هایی در رابطه با افراد فربه و روانشناختی ضروری به نظر می رسد. با بررسی عوامل مرتبط با شادکامی و اهمیت آن در ایجاد شخصیت سالم می توان وضعیت روانی افراد فربه را بهبود بخشید و می توان با ارائه این ارتباط از آن به عنوان یک واکسیناسیون در مقابل شادکامی را به افراد فربه القا کرد. همچنین، با توجه به اهمیت متغیرهای مذکور به خصوص اهمیت شادکامی و نگرانی در مورد آن که یکی از مشغله های مهم افراد فربه می باشد. همچنین بررسی پیشینه پژوهش نشان می دهد که رابطه متغیرهای شادکامی با تمایزیافتگی، و راهبردهای مقابله ای به طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است اما مدلی که تمام متغیرهای پژوهش

حاضر را به طور همزمان و با بررسی نقش میانجی سبک‌های مقابله‌ای در افراد چاق مورد بررسی قرار داده باشد، یافت نشد. هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی شادکامی براساس تمایز یافتنگی خویشنده در افراد فربه با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه بود. بنابراین سوال پژوهش حاضر از این قرار بود:

- ۱- آیا شادکامی براساس تمایز یافتنگی خویشنده در افراد فربه با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه قابل پیش‌بینی است؟

روش پژوهش

این پژوهش توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل افراد مبتلا به چاقی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روان‌شناسی منطقه ۱ شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. علت انتخاب منطقه یک تهران، در دسترس بودن برای پژوهشگر می‌باشد. نمونه پژوهش حاضر شامل ۲۱۰ نفر از افراد مبتلا به چاقی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روان‌شناسی منطقه ۱ شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. روش نمونه‌گیری در دسترس و براساس ملاک‌های ورود و خروج از پژوهش انتخاب شدند. بنا به نظر کلاین، اگر از الگوی معادلات ساختاری استفاده شود، حدود ۱۵ نمونه برای هر متغیر آشکار لازم است. همچنین حداقل تعداد نمونه ۲۰۰ قابل دفاع است. در این مطالعه ۱۲ متغیر آشکار بررسی شد که بنا به مبانی نظری کلاین برای انتخاب نمونه، برای هر مولفه ۱۵ نمونه در نظر گرفته شد به ۱۸۰ آزمودنی نیاز است. ولی برای کنترل احتمال ریزش آزمودنی و دستیابی به نتایج با اعتبار بیشتر تعداد نمونه به ۲۵۰ نفر افزایش یافت. معیار برای انتخاب افراد فربه در این پژوهش تشخیص چاقی توسط پزشک بود. معیارهای ورود عبارت هستند از: ابتلا به چاقی براساس تشخیص پزشک، دامنه سنی بین ۳۰ تا ۵۰ سال، سطح تحصیلات دیپلم تا کارشناسی ارشد و نداشتن بیماری‌های مزمن و اختلالات روانی براساس تایید روان‌شناس بود. بروز فشارزاهای بزرگ ناشی از حوادث پیش‌بینی نشده مانند مرگ یکی از اقوام درجه اول یا طلاق و عدم پاسخ به تمامی سوالات پرسشنامه‌ها نیز به عنوان معیارهای خروج از پژوهش در نظر گرفته شد.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه شادکامی آکسفورد.^۱ این پرسشنامه توسط آرگایل و لو در سال ۱۹۹۰ ساخته شد (آرگایل و لو، ۱۹۹۰). شیوه ساخت آن به این گونه بود که این پژوهشگران از طریق رایزنی با بک، جملات مقیاس افسردگی بک را وارونه کردند و ۲۱ عبارت به دست آمد. سپس ۱۱ عبارت به آن افزودند و در نهایت با بررسی‌های نهایی ابزار ۲۹ عبارت طراحی آمد، که دارای ۵ مولفه رضایت از زندگی، رضایت خاطر، حرمت خود، خلق مثبت و انرژی مثبت می‌باشد. این پرسشنامه ۴ گزینه‌ای است که نمره گذاری گزینه‌های هر عبارت به ترتیب عبارت است از: الف=صفر؛ ب=۱؛ ج=۲؛ د=۳. بدین ترتیب بالاترین نمره، ۸۷ است که بیانگر بالاترین حد شادکامی بوده و کمترین نمره این پرسشنامه صفر است. نمره پایین تر از ۵۸ نشان دهنده پایین بودن شادکامی فرد می‌باشد و نمره بالاتر از ۱۱۶ نشانده‌نده بالا بودن شادکامی در فرد می‌باشد.

اندازه گیری ثبات از طریق بازآزمایی با فاصله زمانی ۴ هفته، ضریب همبستگی ۰/۷۸ را به دست آمد. به منظور تعیین روایی صوری، ابزار به ۷ از کارشناسان روانشناسی دانشگاه تهران ارایه گردید که توان "پرسشنامه شادکامی آکسفورد" را در سنجش شادکامی مورد تایید قرار دادند. در پژوهش آرگایل و لو (۱۹۹۰) تحلیل عاملی اکتشافی منجر به استخراج ۷ عامل از "پرسشنامه شادکامی آکسفورد" منجر شد که ۰/۳۳ از واریانس سوال‌ها را تبیین می‌کنند. علاوه بر این، تحلیل عاملی تاییدی این نتیجه را در برداشت که این پرسشنامه را می‌توان به عنوان یک سازه تک بعدی برای اندازه گیری میزان شادکامی در نظر گرفت. کاستا و مک‌کری (۲۰۰۴) در پژوهش خود با استفاده از آلفای کرونباخ، ضریب ۰/۸۵ به دست آمد؛ و پایایی با روش اسپیرمن-براون ۰/۷۹ محاسبه شد. نور (۱۹۹۳) با یک نمونه ۸۰ نفری ضریب پایایی ۰/۸۴ را به دست آورد. فرنهام و بروینگ با ۱۰۱ نفر آزمودنی آلفای ۰/۸۷ را گزارش کرد (فرنهام و بروینگ، ۱۹۹۰). در مطالعه حاضر، ضرایب پایایی مبتنی بر همسانی درونی به روش ضریب آلفای کرونباخ در یک نمونه ۵۷ نفری از دانشجویان رشته‌های علوم انسانی دانشگاه ازاد اسلامی واحد ساوه در دامنه‌ای ۰/۸۶ بدست آمده است. روایی این پرسشنامه به روش روایی و اگرا (تشخیصی) مورد تایید قرار گرفت.

۲. پرسشنامه تمایزیافتگی خود! این پرسشنامه توسط اسکورون و فریدلندر در سال ۱۹۹۸ با ۴۳ عبارت و ۴ مولفه واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران و در طیف لیکرت ۶ درجه‌ای طراحی شد (اسکورون و فریدلندر، ۱۹۹۸). مولفه واکنش‌پذیری عاطفی (۱۱ عبارت شامل ۱-۶-۱۰-۱۴-۱۸-۲۱-۲۶-۳۰-۳۴-۳۸-۴۰) بازتاب دهنده درجه‌ای است که فرد به محرك محیطی با حساسیت بیش از حد یا با تغییرپذیری عاطفی پاسخ می‌دهد. مولفه جایگاه من (۱۱ عبارت شامل ۷-۴-۱۱-۱۵-۱۹-۲۳-۲۷-۳۱-۳۷-۴۱-۴۳) که در کنار تعریف واضح حس خود، میزان وفاداری به عقاید شخصی را در زمانی که فرد مجبور به انجام خلاف عقاید خود است، مشخص می‌کند. مولفه گریز عاطفی (۱۲ عبارت شامل ۲-۳-۱۲-۱۶-۲۰-۲۴-۲۸-۳۲-۳۶-۳۹-۴۲) نشان دهنده احساس ترس از صمیمت و احساس آسیب‌پذیری بیش از حد در ارتباط با دیگران است. سرانجام مولفه هم آمیختگی با دیگران (۹ عبارت شامل ۵-۹-۱۳-۱۷-۲۲-۲۵-۲۹-۳۳-۳۵) نشان دهنده درگیری در روابط بیش از حد عاطفی با دیگران است. حداقل و حداکثر نمره در این پرسشنامه به ترتیب برابر با ۴۳ تا ۸۶ برای خیلی کم تا ۱۷۲ تا ۲۱۵ برای خیلی زیاد سطح بندی می‌شود. در پژوهش قره‌باغی و همکاران، اعتبار پرسشنامه به روش تحلیل عوامل و اعتبار همگرا و اگرا و پایایی آن به روش بازآزمایی و آلفای کرونباخ توسط سازندگان در گروه‌های مختلف عادی و در خطر محاسبه شده است. ضریب پایایی همسانی درونی این مقیاس از طریق آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۹۰ تا ۰/۷۶ به دست آمده است. ضریب پایایی بازآزمایی این مقیاس ۰/۸۱ گزارش شده است. همچنین برای تعیین ابعاد پرسشنامه از روش تحلیل مولفه‌های اصلی استفاده کرده و نتایج حاکی از اعتبار سازه‌ای آن بود. ضرایب همسانی درونی برای خرده مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران و کل پرسشنامه به ترتیب برابر ۰/۸۸، ۰/۸۵، ۰/۷۹، ۰/۸۰، ۰/۸۵ و ۰/۸۸ بدست آمد بشارت و همکاران، ۲۰۱۵).

روی داده‌های حاصل از اجرا این پرسشنامه بر روی ۳۸۴ دانشجوی دانشگاه شیراز به مقدار مطلوبی از شاخص KMO (۰/۷۹) دست یافت (فخری و همکاران، ۲۰۱۴). در مطالعه حاضر، ضرایب آلفای کرونباخ برای نمره کل و ۴ مولفه فوق به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۷۲، ۰/۸۳، ۰/۸۱ و ۰/۷۱ به دست آمد. روایی این پرسشنامه به روش روایی واگرا (تشخیصی) مورد تایید قرار گرفت.

۳. پرسشنامه راهبردهای مقابله‌ای. این پرسشنامه توسط اندرل و پارکر (۱۹۹۰) تهیه شده و به وسیله اکبرزاده ۱۳۷۶ ترجمه شده است. این تست شامل ۴۸ ماده است که پاسخها به روش لیکرت از هرگز (۱) تا همیشه (۵) مشخص شده است. پرسشنامه سه زمینه‌ی اصلی رفتارهای مقابله‌ای را در بر می‌گیرد. مقابله مساله مدار یا برخورد فعال با مساله در جهت مدیریت و حل آن (۱۶ ماده). مقابله هیجان مدار یا تمرکز بر پاسخ‌های هیجانی به مساله (۱۶ ماده). مقابله اجتماعی یا فرار از مساله، این زیر مقیاس خود به دو بعد سرگرمی اجتماعی و توجه گردانی تقسیم می‌شود (۱۶ ماده). با توجه به اینکه به صورت ۵ درجه لیکرت می‌باشد حداکثر نمره برای هر ماده ۵ و حداقل ۱ می‌باشد. نمره گذاری پرسشنامه براساس طیف لیکرت بوده و به صورت همیشه=۵؛ بیشتر اوقات=۴؛ معمولاً=۳؛ گاهی=۲؛ هرگز=۱ درجه‌بندی می‌گردد. برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه سبک‌های مقابله با استرس در گروه دانشجویان از آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب اعتبار پرسشنامه با موقعیت‌های استرس زا از طریق آلفای کرونباخ در پژوهش اندرل و پارکر (۱۹۹۴) در سطح بالایی ۰/۸۱ به دست آمده است. در پژوهش آگویلار-وفایی و آبیاری (۲۰۰۷) ضریب آلفای کرونباخ برای نه خرده مقیاس مذکور بین ۰/۸۰ تا ۰/۸۲ گزارش شده است. در پژوهش حاضر، پایایی (ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ و روایی آن مطلوب ۰/۸۲) و روایی آن مطلوب ۰/۸۲ شده است.

شیوه اجرا. پس از جلب موافقت مسئولین ۳ مرکز روانشناسی و مشاوره منتخب و دریافت مجوز از آن‌ها و امضای قرارداد اخلاقی مرکز مشاوره روانشناسی آموزش و پرورش و مرکز مشاوره روانشناسی ارمغان، پژوهشگر با مراجعه به این مراکز در زمان بندی معین، نمونه‌های مورد نیاز را انتخاب و با جلب موافقت و دادن آگاهی‌ها به آن‌ها در خصوص اهداف پژوهش، پرسشنامه‌های طرح پژوهشی برای تکمیل در اختیار مرکز مشاوره روانشناسی آموزش و پرورش و مرکز مشاوره روانشناسی ارمغان قرار گرفت فرایند نمونه‌گیری و اجرای ابزار ۲ ماه متوالی به طول انجامید. اجرای ابزار بر روی شرکت کنندگان به صورت انفرادی و در مکانی ثابت در مراکز موردنظر به انجام رسید. پس از بررسی ابزار‌ها، پرسشنامه‌های ناقص و مخدوش کنار گذاشته شده و از مجموع ۲۵۰ شرکت کننده داده‌های تعداد ۲۱۰ پرسشنامه سالم استخراج شد. در مجموع، نرخ پاسخ ۸۴ درصد بود. این ملاحظات عبارت بودند از این که کلیه افراد به صورت کتبی اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کرده و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت می‌نمودند. این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محظوظ هستند و برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار خواهند گرفت. در نهایت، به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت کنندگان ثبت نشد. جهت تحلیل از نرم افزار معادلات ساختاری اموس نسخه ۲۳ استفاده شده است.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه‌ها نشان می‌دهد که ۷۷ نفر (۳۰ درصد) از اعضای جامعه آماری را زن ۱۷۳ نفر (۲۶ درصد) را مرد، تعداد ۴۰ نفر (۱۶ درصد) در رده سنی زیر ۳۰ سال، ۱۴۴ نفر (۶۵٪) در رده سنی بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۶۶ نفر (۴٪) در رده سنی بالاتر از ۴۱ سال، تعداد ۳۷ نفر (۸٪) در رده سنی دیپلم، ۳۶ نفر (۴٪) فوق دیپلم، ۱۳۴ نفر (۶٪) در دارای لیسانس و ۴۳ نفر (۲٪) در دارای درجه کارشناسی ارشد تشکیل داده است. لازم به ذکر است که تعدادی از پاسخ دهنده‌گان برخی از سؤالات جمعیت شناختی را بدون پاسخ گذاشته بودند. قبل از تحلیل داده‌ها ۴ مفروضه الگو تحلیل مسیر شامل داده‌های گمشده، داده‌های پرت، نرمال بودن و هم خطی چندگانه بررسی و مورد تایید قرار گرفتند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
شادکامی	۴۵/۸۴	۹/۱۲	۰/۷۳	۰/۷۱
تمایزیافتگی	۱۲۷/۳۳	۳۵/۸۰	۰/۳۷	۰/۵۶
اجتنابی	۴۳/۱۴	۹/۰۳	۰/۰۱	۰/۵۶
هیجان مدار	۴۱/۱۵	۸/۸۰	۰/۰۹	۰/۱۱
مساله مدار	۳۹/۸۴	۷/۷۵	۰/۸۶	۱/۹۱

اطلاعات مندرج در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه را نشان می‌دهد. نتایج حاکی از آن است که داده‌ها به توزیع نرمال میل دارند.

جدول ۲. ضرایب مستقیم استاندارد الگوی فرضی شادکامی براساس تمایزیافتگی با میانجی‌گری سبک‌های مقابله‌ای

مسیرهای مستقیم				
P	P-value	S. E	B	
<0.001	۱۱/۱۷	۰/۰۵	۰/۳۷	تمایزیافتگی به مقابله مساله‌مدار
<0.001	۱۳/۱۳	۰/۰۵	۰/۳۶	مقابله مساله‌مدار به شادکامی
<0.001	۱۵/۱۷	۰/۰۵	-۰/۴۸	تمایزیافتگی به مقابله هیجان‌مدار
<0.001	۱۶/۱۳	۰/۰۵	-۰/۴۹	مقابله هیجان‌مدار به شادکامی
<0.001	۱۰/۲۴	۰/۰۵	-۰/۳۲	تمایزیافتگی به مقابله اجتنابی
<0.001	۱۴/۵۶	۰/۰۵	-۰/۴۰	مقابله اجتنابی به شادکامی
مسیرهای غیر مستقیم				
معنی‌داری	حد بالا	حد پایین	B	رابطه تمایزیافتگی با میانجی‌گری
۰.0001	۰/۲۳۴	۰/۶۲۱	۰/۵۴۰	مقابله اجتنابی بر شادکامی

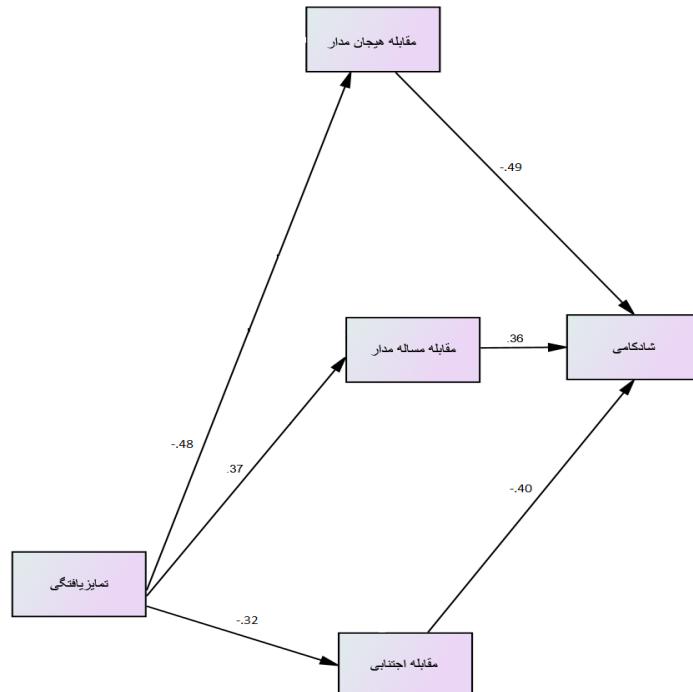
۰/۰۰۱	۰/۲۱۳	۰/۴۵۶	۰/۳۴۶	رابطه تمایز یافته‌گی با میانجیگری مقابله هیجان‌مدار بر شادکامی
۰/۰۰۱	۰/۵۹۷	۰/۳۳۴	۰/۲۰۸	رابطه تمایز یافته‌گی با میانجیگری مقابله مسئله‌مدار بر شادکامی

در مرحله دوم جهت بررسی اثر غیرمستقیم همبستگی تمایز یافته‌گی با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای بر شادکامی از آزمون بوت استرب استفاده شد. با توجه به جدول بالا، مسیرهای غیرمستقیم در نظر گرفته شده با توجه به مقادیر استاندارد شده (β)، به دست آمده، مسیر غیرمستقیم، رابطه تمایز یافته‌گی با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای بر شادکامی با توجه به روش برآورد بوت استرب تایید شد.

جدول ۳. شاخص‌های برازنده‌گی الگوی پژوهش

NFI	TLI	AGFI	CFI	GFI	RMSEA	P-value	مدل
۰/۹۶	۰/۹۶	۰/۹۱	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۰۶۲	۰/۷۵	مقادیر

جدول ۳ نشان می‌دهد که مقدار RMSEA برای پژوهش حاضر بیانگر برازش نسبتاً قابل قبول مدل با داده‌ها است. بررسی سایر شاخص‌های برازش الگوی حاکی از آن است که الگوی‌های مورد نظر برازش مطلوبی با داده‌ها دارند.

شکل ۱. الگوی آزمون شده در حالت استاندارد

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی شادکامی براساس تمایز یافته‌گی خویشتن در افراد فربه با میانجی‌گری سبک‌های مقابله‌ای در زنان و مردان فربه بود؛ با توجه به یافته‌های به دست آمده ملاحظه می‌شود که تمایز یافته‌گی با میانجی‌گری سبک‌های مقابله‌ای موجب افزایش شادکامی در زنان و مردان فربه می‌شود. نتایج این پژوهش با یافته‌های برخی پژوهش‌ها مانند استیگر، آیشینگر و اسومی (۲۰۲۰)؛ یو و همکاران (۲۰۱۹) و بونساکسن و همکاران (۲۰۱۸) همسو بود. در تبیین یافته‌های پژوهش می‌توان گفت در مقابله مساله مدار فرد به جمع‌آوری اطلاعات مربوط به حادثه استرس‌زا می‌پردازد، در مورد آن فکر می‌کند، منابع در دسترس را ارزیابی می‌کند و برای استفاده از آن‌ها برنامه‌ریزی می‌کند. در این هنگام او تنها به منابع موجود خود اکتفا نمی‌کند، بلکه به کمک مهارت‌های اجتماعی خود، حمایت‌های دوستان و اطرافیان را نیز به خود جلب می‌کند. یک مقابله‌گر مسأله‌مدار موفق، از مؤلفه‌های شناختی بیشتر استفاده می‌کند و در ارزیابی خود از موقعیت و منابع به صورت واقع‌بینانه عمل می‌کند (ژئو و همکاران، ۲۰۲۰). فرد با تمرکز بر مسئله و مشکل، تلاش می‌کنند، راه‌های منطقی آن را بیابد و با نظم بخشی به تفکرات خود به شیوه منطقی بر آن مشكل غلبه نماید، در نتیجه بهره‌گیری از این شیوه منجر به شکل‌گیری سطح مطلوبی از زندگی وی شده و فرد را از آشفتگی و بی نظمی در مسائل زندگی نجات می‌دهد. افرادی فربه که از مقابله مساله مدار به معنی اندیشه‌یدن در مورد مسائل، یافتن راه‌های متعدد و در نهایت، انتخاب بهترین راه حل چهت عمل در محیط بهره می‌گیرند (ریولیور و همکاران، ۲۰۲۰)، مقاومت‌بوده و در برابر ناکامی‌ها و شرایط دشوارشان، فوراً دست از تلاش برنمی‌دارند، آنها افرادی امیدوار و حمایت شونده هستند که توانایی تجربه‌ی هیجان‌های مثبت و کنترل هیجان‌های منفی خود را داشته و از سبک زندگی شادتری برخوردارند. از طرفی سطح تمایز یافته‌گی افراد به علت عاقلانه عمل کردن و انعطاف‌پذیری متقابلاً بر محیط و زندگی اجتماعی و آینده فرد تأثیر می‌گذارد. یک فرد تمایز یافته در مورد هویت خودش امنیت دارد و می‌تواند به طور آزادانه وارد ارتباطات صمیمانی شود، اهداف معنی داری را دنبال کند و به احتمال بیشتری در همه ابعاد زندگی خودش موفق شود. تمایز یافته‌گی فرد را قادر می‌سازد تا بین عملکرد هیجانی و عقلانی از یک سو و روابط صمیمانه و خودمختاری از سوی دیگر تعادل ایجاد کند. افراد با سطح بالای تمایز یافته‌گی دارای انعطاف‌پذیری نقشی، تماس صمیمانی بیشتر و از لحاظ هیجانی ظرفیت بالاتری برای نزدیکی، صمیمانی و شادکامی دارند (ریچتر و همکاران، ۲۰۲۰). این افراد می‌توانند با تفاوت در عقاید با احساسات تهدیدی‌زای دیگران بیشتر کنار بیایند و در موقعیت‌های تشنج‌زا بهتر عمل کنند. ویژگی استدلالی، خودپیروی، هدفمندی، متعادل بودن، قضاوت اجتماعی درست، انتظارات تعديل شده قدرت تصمیم‌گیری قوی، خود کنترل بودن، مقاوم در برابر اضطراب و قابل اعتماد بودن فرد را قادر می‌سازد تا موضع شخصی را در روابط حفظ کند (مالکیت افکار، رفتار و احساسات فرد و حفظ یک هدایت درونی) در حالی که بر صمیمانی و تماس با سایرین ارزش می‌گذارد. فرد با تمایز یافته‌گی بالا سازگاری و شادکامی بهتر و بیشتر و توانایی بالاتری برای کنار آمدن با استرس را دارد و صمیمانی عاطفی و شادکامی بیشتری را نیز ضمن تشخیص و حفظ مزه‌های مناسب تجربه می‌کند (نیو و اسپرادلینگ، ۲۰۲۰).

همچنین افرادی که در اثر رویارویی با هر مساله و مشکلی، از راهبردهای هیجان مدار منفی (مثل مصرف قرص‌های آرامبخش و مواد تسکین‌دهنده) و یا حتی راهبردهای هیجان مدار مثبت به طور مداوم و افراطی (مثل گریستن‌های طولانی مدت)، استفاده می‌نمایند تا به صورت موقت، فشار آن مشکل را بکاهند و یا در این چنین موقعیت‌هایی از مواجهه با مشکل و حل آن به هر نحوی می‌گریزند و خود را با چیزهای دیگر سرگرم می‌نمایند از میزان شادکامی کمتری برخوردار بوده، احساس ضعف و درماندگی بیشتری می‌کنند و در نتیجه، شادکامی کمتر و غیرواقعی تری را تجربه می‌نمایند (استاپلیتون و همکاران، ۲۰۲۰). در سبک مقابله‌ای هیجان مدار، فرد از طریق برخورد هیجانی با مسئله درگیر می‌شود و این راهبرد معمولاً زمانی به کار گرفته می‌شود که یک مشکل از طریق مسئله‌داری حل نشود. در این صورت یکی از راههای کنترل تنفس، برخورد هیجانی با موضوع است. در این حالت فرد هیجانات مختلف را بروز می‌دهد و در نتیجه احساس بر منطق و شعور غالب می‌گردد و وی را از رسیدن به اهداف مثبت دور می‌نماید و همین سبب کاهش شادکامی می‌گردد.

در افراد با سبک مقابله‌ای اجتنابی که به عنوان راهبرد ناسازگارانه مواجهه با استرس و مشکلات در نظر گرفته می‌شود، به هنگام مواجهه با مشکلات، عمدتاً به تفکرات آرزمدنده و انکار مشکلات روی می‌آورند و از برخورد منطقی و مسئله محور با مسائل اجتناب می‌کنند. راهبرد مقابله اجتنابی موجب به حداقل رساندن یا انکار موقعیت استرس‌زا می‌شوند و در آن فرد سعی می‌کند از مواجهه با مشکل اجتناب ورزد؛ تنفس و هیجان مربوط به مشکل را بیان می‌کند، ولی در مورد رفع مشکل اقدامی انجام نمی‌دهد. سبک مقابله اجتنابی نیز فرد از طریق گریز از مشکل سعی می‌کند از موقعیت استرس‌زا جلوگیری کند و فرد با فاصله گرفتن از مشکل اقدام به فرار و اجتناب از آن کرده و برای دریافت حمایت عاطفی تلاش می‌کند (پارینتیئو و ئو، ۲۰۲۱). در این حالت فرد به دنبال برگرداندن آرامش بهم خورده‌ای است که به خاطر موقعیت استرس‌زا به وجود آمده است و همین سبب کاهش شادکامی در آن‌ها می‌شود. نتایج پژوهش حاضر محدود به تمامی افراد مبتلا به چاقی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روان‌شناسی منطقه ۱ شهر تهران می‌باشد و احتمالاً قابل تعمیم به افراد مبتلا به چاقی در مناطق دیگر نمی‌باشد. نبودن تحقیقات کافی در این زمینه کشورمان که کار این پژوهش را با مشکل مواجه کرد. ماهیت مقطعی و غیرآزمایشی این تحقیق یکی از محدودیت‌های پژوهش است که دستیابی به نتیجه گیری علی را محدود می‌سازد. محدودیت دیگر پژوهش این است که در این پژوهش جهت سنجش متغیرهای پژوهش تنها از یک روش سنجش، یعنی پرسشنامه استفاده شده است. استفاده از دیگر منابع سنجش متغیرها می‌توانست علاوه بر افزایش دقت کار، میزان خطای نیز کاهش دهد. پیشنهاد می‌شود که انجام این پژوهش در سایر شهرها به منظور مقایسه یافته‌های این پژوهش با یافته‌های آنها. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده جهت غربالگری و تشخیص این که آیا شرکت کنندگان به سایر مشکلات روان‌شناختی مبتلا بودند یا نه معیار دیگر استفاده شود. در نظر گرفتن نقش استرسورهای منفی زندگی در بررسی‌های بعدی، به دلیل که فهم و درک راهها و مسیرهای گوناگون که منتهی به اختلال شخصیت مرزی می‌شود، را در چهارچوب مدل استرس-آسیب پذیری ممکن بسازد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده جهت سنجش متغیرهای پژوهش علاوه بر پرسشنامه از دیگر منابع سنجش جهت افزایش دقت کار و کاهش

میزان خطا استفاده شود. پیشنهاد می شود که تحقیقات کیفی در این زمینه نیز اجرا شود. با توجه به اثر سبک های مقابله در افراد مبتلا به چاقی پیشنهاد می شود تا رویکردهای روان درمانی در بهبود سبک های مقابله اجرا گردد. با توجه به نقش شادکامی با تمایز یافتنی خویشن با نقش میانجی سبک های مقابله در افراد فربه. پیشنهاد می شود که طرح ها و دوره های آموزشی جهت ارتقای شادکامی، تمایز یافتنی و سبک های مقابله افراد فربه برگزار گردد.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال ها، شرکت کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند. پس از اتمام پژوهش گروه گواه نیز تحت مداخله قرار گرفتند.

سپاسگزاری

این پژوهش به عنوان رساله دکتری رشته روان شناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه انجام گرفته است. کد اخلاق مربوط به پروپوزال طرح از کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن با شناسه IR.IAU.R.REC.1400.017 اخذ شده است. تاریخ تصویب پروپوزال ۱۳۹۹/۱۲/۱۳ و کد پایان نامه ۱۳۹۳/۷۹ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه است. بدین وسیله از همه کسانی که در انجام دادن پژوهش یاری رساندند، سپاسگزاری می شود.

مشارکت نویسندها

پژوهش حاضر حاصل اقتباس از طرح پژوهشی نویسنده اول بود که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه به تصویب رسیده است. نویسنده این پژوهش در طراحی، مفهوم سازی، روش شناسی، گردآوری داده ها، تحلیل آماری داده ها، پیش نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش داشت.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندها، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- Argyle, M., & Lu, L. (1990). Happiness and social skills. *Personality and Individual differences*, 11(12), 1255-1261.
- Atlasi, Y., & Stunnenberg, H. G. (2017). The interplay of epigenetic marks during stem cell differentiation and development. *Nature Reviews Genetics*, 18(11), 643-658.
- Bain, C. C., & Schridde, A. (2018). Origin, differentiation, and function of intestinal macrophages. *Frontiers in immunology*, 9, 2733.

- Benjenk, I., & Chen, J. (2020). Trends in self-payment for outpatient psychiatrist visits. *JAMA psychiatry*, 77(12), 1305-1307.
- Besharat, M. A., Rostami, R., Gharehbaghy, F., & Gholamali Lavasani, M. (2015). Differentiation and chronic anxiety symptoms in family emotional system: designing and evaluating the effectiveness of an intervention based on bowen family systems theory. *Family Counseling and Psychotherapy*, 5(1), 1-24.
- Bonsaksen, T., Grimholt, T. K., Skogstad, L., Lerdal, A., Ekeberg, Ø., Heir, T., & Schou-Bredal, I. (2018). Self-diagnosed depression in the Norwegian general population—associations with neuroticism, extraversion, optimism, and general self-efficacy. *BMC Public Health*, 18(1), 1-9.
- Brah, A. (2020). Difference, diversity, differentiation: processes of racialisation and gender. In *Theories of Race and Racism* (pp. 503-518). Routledge.
- Brewin, C. R. (1990). Personality and happiness. *Personality and Individual Differences*, 11, 1093-1096.
- Brown, A., Rance, J., & Warren, L. (2015). Body image concerns during pregnancy are associated with a shorter breast feeding duration. *Midwifery*, 31(1), 80-89.
- Brown, T. A., & Cash, T. F., & Mikulka, PJ (1990). Attitudinal body image aSSeSSment: factor analySiS of the body-Self relations questionnaire. *JOLrnal Of Personaly ASSeSSinen*, 55(1/2), 135-144.
- Cabrera-Sánchez, P., & Friedlander, M. L. (2017). Optimism, self-differentiation, and perceived posttraumatic stress disorder symptoms: Predictors of satisfaction in female military partners. *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, 6(4), 235.
- Cash, T. F. (1985). Your body, yourself: A Psychology Today reader survey. *Psychol. Today*, 19(7), 22-26.
- Cash, T. F., Morrow, J. A., Hrabosky, J. I., & Perry, A. A. (2004). How has body image changed? A cross-sectional investigation of college women and men from 1983 to 2001. *Journal of consulting and clinical psychology*, 72(6), 1081.
- Cenk, D. S., & Demir, A. (2016). The relationship between parenting style, gender and academic achievement with optimism among Turkish adolescents. *Current Psychology*, 35(4), 720-728.
- Costa Jr, P. T., & McCrae, R. R. (2008). *The Revised Neo Personality Inventory (neo-pi-r)*. Sage Publications, Inc.
- Dapelo, M. M., Bodas, S., Morris, R., & Tchanturia, K. (2016). Deliberately generated and imitated facial expressions of emotions in people with eating disorders. *Journal of Affective Disorders*, 191, 1-7.
- Doba, K., Berna, G., Constant, E., & Nandrino, J. L. (2018). Self-differentiation and eating disorders in early and middle adolescence: A cross-sectional path analysis. *Eating behaviors*, 29, 75-82.
- Fakhari, N., Latifian, M., Etemd, J. (2014). A study of psychometric properties of the Differentiation of Self Inventory-DSI for Iranian universities students. *Educational Measuremen*. 4(15): 35-58.
- Friess, D. A., Yando, E. S., Abuchahla, G. M., Adams, J. B., Cannicci, S., Canty, S. W., ... & Wee, A. K. (2020). Mangroves give cause for conservation optimism, for now. *Current Biology*, 30(4), R153-R154.
- García-Mieres, H., De Jesús-Romero, R., Ochoa, S., & Feixas, G. (2020). Beyond the cognitive insight paradox: self-reflectivity moderates the relationship between depressive symptoms and general psychological distress in psychosis. *Schizophrenia Research*, 222, 297-303.

- Garosi Farshi, M.T., Mehryar, A.H., Ghazitabatabae, S.M. (2000). The application of NEO Personality Test and examination of characteristics and factor structure in Iran universities students. *Alzahra's Human Sciences*, 11(39): 173-198.
- Gupta, T., Haase, C. M., Strauss, G. P., Cohen, A. S., Ricard, J. R., & Mittal, V. A. (2020). Alterations in facial expressions of emotion: Determining the promise of ultrathin slicing approaches and comparing human and automated coding methods in psychosis risk. *Emotion*.
- Heery, E., Wall, P. G., Kelleher, C. C., & McAuliffe, F. M. (2016). Effects of dietary restraint and weight gain attitudes on gestational weight gain. *Appetite*, 107, 501-510.
- Hinz, A., Sander, C., Glaesmer, H., Brähler, E., Zenger, M., Hilbert, A., & Kocalevent, R. D. (2017). Optimism and pessimism in the general population: Psychometric properties of the Life Orientation Test (LOT-R). *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 17(2), 161-170.
- Hoeur, S. (2018). Happiness in the poorest communities: subjective well-being among adolescent waste pickers in Phnom Penh, Cambodia. *Journal of Psychological Researches*, 8(4), 133-144.
- Jankauskiene, R., & Baceviciene, M. (2019). Body image concerns and body weight overestimation do not promote healthy behaviour: Evidence from adolescents in Lithuania. *International journal of environmental research and public health*, 16(5), 864.
- Jin, J. X., & Hwang, H. (2019). Effects of the food web casting on college student's viewing happiness and attitude towards obesity. *Journal of Internet Computing and Services*, 20(4), 103-111.
- Kim, H. S., & Jung, Y. M. (2015). Self-differentiation, family functioning, life satisfaction and attitudes towards marriage among South Korean university students. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(19), 1-8.
- Monzani, D., Steca, P., Greco, A., D'Addario, M., Pancani, L., & Cappelletti, E. (2015). Effective pursuit of personal goals: The fostering effect of dispositional optimism on goal commitment and goal progress. *Personality and Individual Differences*, 82, 203-214.
- Noor, N. M. (1995). Work and family roles in relation to women's well-being: A longitudinal study. *British Journal of Social Psychology*, 34(1), 87-106.
- Parenteau, S. C., & Wu, H. (2021). Religious Problem-Solving Styles and Life Satisfaction: Exploring God, the Will and the Way. *Journal of Religion and Health*, 60(6), 4451-4466.
- Scheier, M. E., & Carver, C. S. (1987). Dispositional optimism and physical well-being: The influence of generalized outcome expectancies on health. *Journal of personality*, 55(2), 169-210.
- Scheier, M. F., Carver, C. S., & Bridges, M. W. (1994). Distinguishing optimism from neuroticism (and trait anxiety, self-mastery, and self-esteem): a reevaluation of the Life Orientation Test. *Journal of personality and social psychology*, 67(6), 1063.
- Schou-Bredal, I., Heir, T., Skogstad, L., Bonsaksen, T., Lerdal, A., Grimholt, T., & Ekeberg, Ø. (2017). Population-based norms of the life orientation test-revised (LOT-R). *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 17(3), 216-224.
- Serlachius, A., Pulkki-Råback, L., Juonala, M., Sabin, M., Lehtimäki, T., Raitakari, O., & Elovainio, M. (2017). Does high optimism protect against the inter-generational transmission of high BMI? The Cardiovascular Risk in Young Finns Study. *Journal of psychosomatic research*, 100, 61-64.

- Sheerha, A., & Singhvi, M. (2016). How does positive visualization affect people's level of happiness and perception of their physical body image?. *Indian Journal of Positive Psychology*, 7(4), 472.
- Silva, F., Avia, D., Sanz, J., Martínez-Arias, R., Graña, J., & Sánchez-Bernardos, L. (1994). The five factor model—I. Contributions to the structure of the NEO-PI. *Personality and Individual Differences*, 17(6), 741-753.
- Skowron, E. A., & Friedlander, M. L. (1998). The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation. *Journal of counseling psychology*, 45(3), 235.
- Stieger, S., Aichinger, I., & Swami, V. (2022). The impact of nature exposure on body image and happiness: An experience sampling study. *International journal of environmental health research*, 32(4), 870-884.
- Swami, V., Tran, U. S., Stieger, S., & Voracek, M. (2015). Associations between women's body image and happiness: Results of the YouBeauty. com Body Image Survey (YBIS). *Journal of Happiness Studies*, 16(3), 705-718.
- Tiggemann, M., & Slater, A. (2017). Facebook and body image concern in adolescent girls: A prospective study. *International Journal of Eating Disorders*, 50(1), 80-83.
- Tomlinson, R. M., Keyfitz, L., Rawana, J. S., & Lumley, M. N. (2017). Unique contributions of positive schemas for understanding child and adolescent life satisfaction and happiness. *Journal of Happiness Studies*, 18(5), 1255-1274.
- Tucker, A. (2021). The Relationship between Optimism and BMI in Generation Z—An Exploratory Investigation.
- Voelker, D. K., Reel, J. J., & Greenleaf, C. (2015). Weight status and body image perceptions in adolescents: current perspectives. *Adolescent health, medicine and therapeutics*, 6, 149.
- Vossbeck-Elsebusch, A. N., Waldorf, M., Legenbauer, T., Bauer, A., Cordes, M., & Vocks, S. (2014). German version of the Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire—Appearance Scales (MBSRQ-AS): confirmatory factor analysis and validation. *Body image*, 11(3), 191-200.
- Wang, W., Xie, X., Wang, X., Lei, L., Hu, Q., & Jiang, S. (2019). Cyberbullying and depression among Chinese college students: A moderated mediation model of social anxiety and neuroticism. *Journal of affective disorders*, 256, 54-61.
- Wurm, S., & Benyamin, Y. (2014). Optimism buffers the detrimental effect of negative self-perceptions of ageing on physical and mental health. *Psychology & Health*, 29(7), 832-848.
- Yeatts, P. E., Martin, S. B., & Petrie, T. A. (2017). Physical fitness as a moderator of neuroticism and depression in adolescent boys and girls. *Personality and individual differences*, 114, 30-35.
- Yu, J., Putnick, D. L., Hendricks, C., & Bornstein, M. H. (2019). Long-term effects of parenting and adolescent self-competence for the development of optimism and neuroticism. *Journal of youth and adolescence*, 48(8), 1544-1554.
- Yuen, T. W. K., & Chu, W. W. L. (2019). Association between body mass index and happiness in Africa, the Russian Commonwealth, Europe, Latin America, and South Asia. *International Journal of Happiness and Development*, 5(2), 141-159.

پرسشنامه شادکامی آكسفورد

من احساس خوشحالی می کنم.	۱							
من تا حدی احساس خوشحالی می کنم.	۲							
من خیلی خوشحالم.	۳							
من فوق العاده خوشحالم.	۴							
حس می کنم زندگی دلگرم کننده نیست.	۱							
حس می کنم زندگی تاحدی دلگرم کننده است.	۲							
حس می کنم زندگی خیلی دلگرم کننده است.	۳							
حس می کنم زندگی سرشار از شور و شوق است	۴							
از وضعیتی که دارم لذت می برم.	۱							
از وضعیتی که دارم تا حدی لذت می برم.	۲							
از وضعیتی که دارم خیلی لذت می برم.	۳							
از وضعیتی که دارم کاملاً لذت می برم.	۴							
هیچ وقت تاثیر خوبی روی وقایع ندارم.	۱							
هیچ وقتها تاثیر خوبی روی وقایع دارم.	۲							
بیشتر وقتها تاثیر خوبی روی وقایع دارم.	۳							
همیشه تاثیر خوبی روی وقایع دارم.	۴							
فقط زندگی را تحمل می کنم.	۱							
زندگی ام خوب است.	۲							
زندگی ام خیلی خوب است.	۳							
زندگی ام فوق العاده است.	۴							
به نظرم هیچ چیز زیبا نیست.	۱							
به نظرم بعضی چیزها زیبا هستند.	۲							
به نظرم بیشتر چیزها زیبا هستند.	۳							
به نظرم همه چیز زیباست.	۴							
حس می کنم هشیار نیستم.	۱							
حس می کنم کمی هشیارم.	۲							
حس می کنم خیلی هشیارم.	۳							
حس می کنم کاملاً هشیارم.	۴							
حس می کنم از سلامتی برخوردار نیستم.	۱							
حس می کنم تا حدی از سلامتی برخوردارم.	۲							
حس می کنم خیلی در سلامتی هستم.	۳							
آنقدر سالم هستم که گویند از اوج دنیا هستم	۴							
نسبت به دیگران احساس صمیمت نمی کنم.	۱							
تاختی نسبت به دیگران احساس صمیمت میکنم.	۲							
خیلی نسبت به دیگران احساس صمیمت میکنم.	۳							
همه مردم دنیا را دوست دارم.	۴							
خاطرات خوبی از گذشته دارم.	۱							
بعضی از خاطرات گذشته ام خوشایند هستند.	۲							
بیشتر خاطرات گذشته ام خوشایند هستند.	۳							
همه خاطرات گذشته ام خوشایند هستند	۴							
در زندگی معنا و هدفی دارم.	۱							
زندگی ام تا حدی معنادار و هدفمند است.	۲							
زندگی ام بسیار معنادار و هدفمند است.	۳							
زندگی ام کاملاً معنادار و هدفمند است	۴							
حس می کنم به چیزی متعهد و پایانند نیستم.	۱							
هیچ وقت شاد نبودم و از چیزی لذت نبردم.	۱							
بعضی وقتها لذت و شادی را تجربه می کنم.	۲							
بیشتر وقتها لذت و شادی را تجربه می کنم.	۳							
همیشه احساس لذت و شادی می کنم.	۴							
نتوانستم چیزهایی را که می خواستم انجام بدهم.	۱							

گاهی به بعضی چیزها متعهد و پایبند هستم. بیشتر وقتها نسبت به امور متعهد و پایبند هستم. همیشه نسبت به امور متعهد و پایبند هستم	۲ ۳ ۴		بعضی از چیزها را که می خواستم انجام داده ام. بیشتر چیزهایی را که می خواستم انجام داده ام. تمام چیزهایی را که دوست داشتم انجام داده ام	۲ ۳ ۴
فکر می کنم دنیا جای خوبی نیست. فکر می کنم دنیا تا حدی جای خوبی است. فکر می کنم دنیا خیلی جای خوبی است. فکر می کنم دنیا از این بهتر نمی تواند باشد	۱ ۲ ۳ ۴	۲۷	نمی توانم وقتی را به خوبی تنظیم کنم. تا حدی وقتی را خوب تنظیم می کنم. بیشتر وقتی را خوب تنظیم می کنم. می توانم هر کاری را به موقع انجام دهم.	۱ ۲ ۳ ۴
هرگز نمی خدم. بعضی وقتها می خدم. بیشتر وقتها می خدم. همیشه می خدم.	۱ ۲ ۳ ۴	۲۸	با دیگران شوخی نمی کنم. بعضی وقتها با دیگران شوخی می کنم. بیشتر وقتها با دیگران شوخی می کنم. همیشه با دیگران شوخی می کنم.	۱ ۲ ۳ ۴
فکر می کنم جذاب نیست. فکر می کنم تا حدی جذاب هستم. فکر می کنم خیلی جذاب هستم. همه چیز برایم سر گرم کننده است	۱ ۲ ۳ ۴	۲۹	هرگز تاثیر خوبی روی دیگران ندارم. بعضی وقتها تاثیر خوبی روی دیگران دارد. بیشتر وقتها تاثیر خوبی روی دیگران دارد. همیشه تاثیر خوبی روی دیگران دارد.	۱ ۲ ۳ ۴
			هیچ چیز برایم سر گرم کننده نیست. بعضی چیزها برایم سر گرم کننده است. خیلی چیزها برایم سر گرم کننده است. همه چیز برایم سر گرم کننده است	۱ ۲ ۳ ۴

1

پرسشنامه تمایز یافته‌گی اسکرون و فریدلندر

ردیف	نام احساسات	دیدگاری	کمترین	میانگین	بیشترین	نمایش
۱	نظر مردم درباره من این است که بیش از حد عاطفی هستم.		۱	۲	۳	۴
۲	ابزار احساسات به افرادی که برایهم اهمیت دارند دشوار است.		۱	۲	۳	۴
۳	غالبا از بروز احساسات به خانواده ام خودداری می کنم.		۱	۲	۳	۴
۴	من حتی تحت شرایط استرس را ، آرام می مانم.		۱	۲	۳	۴
۵	معمولًا برای برای شروع یک کار یا وظیفه بزرگ به تشویق زیادی از جانب دیگران نیاز دارم.		۱	۲	۳	۴
۶	اگر کسی که به من نزدیک است ، مرا از خودش نامید کند ، مدتی از او کناره می گیرم .		۱	۲	۳	۴
۷	هر اتفاقی که در زندگیم بیفتند ، معنای این که "چه کسی هستم" را از دست نمی دهم .		۱	۲	۳	۴
۸	می خواهم مطابق انتظاراتی که والدینم از من دارند، رفتار کنم.		۱	۲	۳	۴
۹	کاش این قدر عاطفی(احساساتی) نبودم .		۱	۲	۳	۴
۱۰	معمولًا برای خوشحال کردن دیگران رفتارم را به آسانی تغییر می دهم.		۱	۲	۳	۴
۱۱	(دوستانم) تحمل این که در مورد بعضی چیزها احساسات واقعی خود را برایشان بیان کنم ، ندارند .		۱	۲	۳	۴
۱۲	وقتی یکی از دوستانم از من انتقاد می کند، چند روز رنجیده خاطر می شوم.		۱	۲	۳	۴
۱۳	(گاهی) احساساتم وضع مرا بهم می زند و تفکراتم دچار مشکل می شود .		۱	۲	۳	۴

۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴) هنگام بحث با هر شخصی می توانم افکارم را درباره موضوع مورد بحث از احساساتم نسبت به آن شخص جدا کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵) غالبا وقتی اشخاص به من خوبی نزدیک می شوند، احساس ناراحتی می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶) احساس می کنم حقیقتاً به تایید تمام اشخاص زندگی نیازمندم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷) گاهی می بینم که احساساتم دائم در نوسان است.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸) به خاطر چیزهایی که نمی توانم آن ها را غافیر دهم، آشفته می شوم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۹) نگرانم که ممکن است خود را در روابط صمیمانه از دست بدهم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۰) بیش از حد نسبت به انتقاد حساسم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۱) سعی می کنم مطابق انتظارات والدینم زندگی کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۲) من نسبتاً خودم را قبول دارم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳) غالباً احساس می کنم دوستانم بیش از اندازه از من توقع دارند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۴) اغلب به خاطر خوشحال کردن دیگران با آن ها موافقت می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۵) اگر با دوستم بحثی داشته باشم، تمام طول روز به آن فکر می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۶) حتی اگر فشار دیگران باشم، می توانم به آن ها "نه" بگویم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۷) وقتی روابطی با یک نفر خیلی شدید می شود، احساس می کنم باید از آن پکریزم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۸) هنوز جزو بحث با والدین و خواهر و برادر(ها)می به من احساس بدی می دهد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۹) اگر کسی از دست من آزرده شود، نمی توانم به آسانی از کنار آن بگذرم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۰) وقتی کاری انجام می دهم که فکر می کنم درست است، کمتر نگران تایید دیگران هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۱) برای کسب حمایت عاطفی هرگز فکر رو آوردن به اعضای خانواده ام را نمی کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۲) غالباً وقتی دیگران برای کمک در تصمیم گیری در کنارم نباشند، احساس نا امنی می کنم
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۳) خیلی نگران آزرده شدن توسط دیگران هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۴) اعتماد به نفس من خیلی به نظر دیگران بستگی دارد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۵) وقتی با دوستانم هستم، احساس خفگی می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۶) هنگام تصمیم گیری، کمتر نگران نظر دیگران هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۷) غالباً مطمئن نیستم چه اثری روی دیگران داشته ام.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۸) وقتی کاری خراب می شود، معمولاً صحبت درباره آن وضع را بدتر می کند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۹) همه چیز روى من بيش از دیگران اثر می گذارد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۰) معمولاً صرف نظر از حرف دیگران کاری را می کنم که فکر می کنم درست است.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۱) اگر دوستانم فضایی را که نیازدارم به من بدهند، روابط ما بهتر خواهد شد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۲) غالباً در شرایط استرس، تعادل خود را حفظ می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۳) گاهی بعد از بحث با دوستانم می خواهم استفزاغ کنم.

پرسشنامه راهبردهای مقابله با استرس

ردیف	سؤال	هرگز	گاهی	معمول	بیشتر اوقات	همیشه
۱	وقتم را به نحوه بهتری تنظیم می‌کنم.					
۲	روی مسئله متمرکز می‌شوم و می‌بینم چگونه آن را می‌توانم حل کنم.					
۳	راجب به اوقات خوشی که داشته ام فکر می‌کنم.					
۴	سعی می‌کنم با اشخاص دیگری باشم.					
۵	خود را به خاطر وقت گذرانی و تأخیر در کار سرزنش می‌کنم.					
۶	کاری که فکر می‌کنم بهترین است انجام می‌دهم.					
۷	در بدنم احساس درد می‌کنم.					
۸	خود را به خاطر قرار گرفتن در چنین موقعیتی سرزنش می‌کنم.					
۹	به تماسای ویژتین ممتازه ها مشغول می‌شوم.					
۱۰	چیزهایی را که برايم مهم تر است مشخص کرده اول به آنها می‌پردازم.					
۱۱	سعی می‌کنم به خواب بروم.					
۱۲	با یک غذای دلخواه یا خوراکی به خودم باداش می‌دهم.					
۱۳	مضطرب میشوم مبادا توانم با مسئله کنار بیایم یا مقابله نمایم.					
۱۴	دجار تنش زیادی می‌شوم.					
۱۵	در مورد نحوه ای که مسائل مشابه را حل نموده ام فکر می‌کنم.					
۱۶	به خودم می‌گویم این موضوع واقعاً در مورد من اتفاق می‌افتد.					
۱۷	از این که در مورد این موقعیت بیش از حد هیجانی بوده ام خودم را سرزنش می‌کنم.					
۱۸	برای صرف غذا با یک خوراکی بیرون می‌روم.					
۱۹	خیلی نامید می‌شوم.					
۲۰	برای خودم چیزی خرید می‌کنم.					
۲۱	برای خود یک دوره کاری معین می‌کنم و آنرا دنبال می‌کنم.					

ردیف	سؤال	هرگز	گاهی	معمولا	بیشتر اوقات	همیشه
۲۲	خودم را به خاطر ندانم کاری سرزنش می کنم.					
۲۳	به مهمنانی می روم.					
۲۴	سعی می کنم موقعیت را درک کنم.					
۲۵	خشکم می زند و نمی دانم چه کار کنم.					
۲۶	بالافصله اقدام به عمل اصلاحگرانه می نمایم.					
۲۷	راجح به آنجه اتفاق افتاده فکر می کنم و از اشتیاهاتم پند می گیرم.					
۲۸	آرزم می کنم می توانستم آنجه را اتفاق افتاده با احساس خود را عوض کنم.					
۲۹	به ملاقات دوستی می روم.					
۳۰	در مورد آن چه قرار است انجام دهم نگران می شوم.					
۳۱	با اشخاص به خصوصی وقت را می گذرانم.					
۳۲	به پیاده روی می روم.					
۳۳	به خودم می گویم دیگر هرگز اتفاق نمی افتد.					
۳۴	برای ناتوانی های عمومی منمرک می شوم و فکر می کنم.					
۳۵	با کسی که نظرش برایم ارزش دارد صحبت می کنم.					
۳۶	قبل از واکنش نشان دادن مستبله را تجزیه و تحلیل می کنم.					
۳۷	به یک دوست تلفن می کنم.					
۳۸	عصیانی می شوم.					
۳۹	خواسته هایم را با شرایط موجود هماهنگ می کنم.					
۴۰	به سینما می روم.					
۴۱	به موقعیت مسلط می شوم.					
۴۲	کوشش بیشتری می نمایم تا کارها انجام شود.					
۴۳	برای حل مستبله به چندین راه حل مختلف می رسم.					
۴۴	به خود فرصتی داده برای مدتی از موقعیت دور می شوم.					
۴۵	به اشخاص دیگر واکنش نشان می دهم.					
۴۶	از موقعیت استفاده می کنم تا ثابت کنم می توانم از عهده‌ی آن برآیم.					
۴۷	برای تسلط بر موقعیت سعی می کنم به کارها سازمان دهم.					
۴۸	تلویزیون تماشا می کنم.					

Predicting happiness based on self-differentiation mediated coping styles in obese men and women

Shaghayegh. Vahidi¹, Alireza. Aghousefi^{*2} & Hooman. Namvar^{1,3}

Abstract

Aim: The aim of this study was to predict happiness based on self-differentiation in obese individuals through mediation of coping styles in obese men and women.

Method: The present research method is descriptive-correlation. The statistical population of the present study included people with obesity who referred to counseling and psychology centers in District 1 of Tehran in 2021. The study included 210 people from the community who were selected using available sampling method. Data were obtained using the Oxford Happiness Questionnaire (Argyle and Lowe, 1990), the Self-Differentiation Questionnaire (Scorron and Friedlander, 1998), and the Coping Styles Questionnaire (Andler and Parker, 1990). The collected data were analyzed using structural equation modeling method and Amos software version 22. **Results:** Coping styles ($B = 0.02$; $P < 0.001$) have a mediating role in the relationship between happiness and self-differentiation in obese individuals. The coefficients obtained from path analysis indicated the significance of the relationship ($P < 0.05$). **Conclusion:** The happiness model was based on self-differentiation in obese individuals mediated by coping styles. It is suggested that specialist training be planned by relevant organizations to improve happiness, differentiation, and coping styles in obese individuals.

Keywords: *Happiness, Differentiation, Coping Styles, Obesity*

1. Ph.D Student, Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran

2. *Corresponding Author: Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran
Aghayousefi@pnu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran